
Votaziun dal pievel

13 da favrer 2022

Emprim project

**Iniziativa dal pievel «Scumond
da far experiments cun animals
e cun umans»**

Segund project

**Iniziativa dal pievel «Uffants
e giuvenils senza reclama
da tubac»**

Terz project

**Midada da la Lescha federala
davart las taxas da bul**

Quart project

**Lescha federala davart
in pachet da mesiras a favur
da las medias**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Emprim project

Iniziativa dal pievel «Scumond da far experiments cun animals e cun umans»

Curtamain	→	4–5
Detagls	→	12
Arguments	→	18
Text da votaziun	→	22

Segund project

Iniziativa dal pievel «Uffants e giuvenils senza reclama da tubac»

Curtamain	→	6–7
Detagls	→	24
Arguments	→	30
Text da votaziun	→	34

Terz project

Midada da la Lescha federala davart las taxas da bul

Curtamain	→	8–9
Detagls	→	36
Arguments	→	40
Text da votaziun	→	44

Quart project

Lescha federala davart in pachet da mesiras a favur da las medias

Curtamain	→	10–11
Detagls	→	46
Arguments	→	52
Text da votaziun	→	56

Il's videos
da votaziun:

 admin.ch/videos-rm

L'app davart
las votaziuns:

VoteInfo

Curtamain

Iniziativa dal pievel «Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans – Gea a metodas da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress»

Situaziun da partenza

Sco en bliers auters pajais èsi permess er en Svizra da far experiments cun animals. Ils experiments vegnan fatgs per sviluppar medicaments e terapias che permettian da tractar meglier malsognas d'umans e d'animals. La Svizra ha ina da las leschas las pli severas sin l'entir mund per far experiments cun animals: In experiment cun animals vegn permess mo, sch'ils resultats na pon betg vegnir obtegnids en in'otra moda e maniera. Ultra da quai sto il niz per la societad giustifitgar la chargia per ils animals. Plinavant dastgan las perscrutadras ed ils perscrutaders lavurar en lur experiments mo cun il dumber d'animals ch'è absolutamain necessari, e la chargia per ils animals sto vegnir minimada tant sco pussaivel.

Il project

L'iniziativa dal pievel pretenda in scumond da far experiments cun animals. Products ch'èn vegnids sviluppads cun agid d'experiments cun animals na duain plinavant betg pli dastgar vegnir importads. L'iniziativa pretenda la finala che la perscrutaziun, che vegn fatga senza experiments cun animals, survegnia almain il medem sustegn statal sco quai che la perscrutaziun che fa experiments cun animals survegn oz. Er uschenunads experiments cun umans duain vegnir scumandads. Sche l'iniziativa vegniss acceptada, na dessi en Svizra – tant per ils umans sco er per ils animals – nagins novs medicaments pli che vegnan sviluppads cun agid d'experiments cun animals. Latiers tutgan per exempel er vaccins. La perscrutaziun sco er il svilup da medicaments u d'alters products, sco pesticides, vegnissan restrenschids ed eventualmain transferids a l'exteriur.

Detagls	→	12
Arguments	→	18
Text da votaziun	→	22

Dumonda
da votaziun

Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel «Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans – Gea a meto- das da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress»?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Na

Per il Cussegl federal e per il parlament ha il scumond da far experiments cun animals dischavantatgs considerabels per la Svizra. Ils umans ed ils animals na pudessan betg pli profitar da bleras novas terapias medicinalas. La perscrutaziun ed il svilup vegnissan restrenschilds fermamain e las plazzas da lavur fissan periclitadas.

[🔗 admin.ch/scumond-da-far-experiments-cun-animals](https://admin.ch/scumond-da-far-experiments-cun-animals)

Recumandaziun
dal comité
d'iniziativa

Gea

Per il comité èsi in fatg nunperstgisabel, sche umans ed animals che n'èn betg abels da dar lur consentiment, vegnan malduvrats per experiments. Nagin animal u nagin uman na possa far prognosas fidadas per in'autra creatira. Las perscrutadras ed ils perscrutaders possian survegnir lur enconuschientschas er cun meto-
das che na chaschunan naginas suffrientschas.

[🔗 tierversuchsverbot.ch](https://tierversuchsverbot.ch)

[🔗 tierversuchsverbot.ch/doks/](https://tierversuchsverbot.ch/doks/)

Votaziun en
il Cussegl nazional

 195 na
0 gea
0 abstenziuns

Votaziun en
il Cussegl
dals chantuns

 42 na
0 gea
2 abstenziuns

Curtamain

Iniziativa dal pievel «Gea a la protecziun dals uffants e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants e giuvenils senza reclama da tubac)»

Situaziun da partenza

En Svizra dastgan ins far ozendi – cun tschertas restricziuns – reclama per products da tubac. Scumandadas èn la reclama da tubac al radio ed a la televisiun sco er la reclama che sa drizza sistematicamain a persunas minorennas. La maioritad dals chantuns ha decretà ulteriurs scumonds, per exempel per reclama da tubac sin placats ed en kinos u per il sponsoradi d'occurrènz.

Il project

L'iniziativa vul scumandar la reclama da tubac dapertut là, nua ch'ils uffants ed ils giuvenils la pon vesair, per exempel en la pressa, sin placats, en l'internet, en kinos, als kioscs u ad occurrènz. Per cigarettas electronicas valessan las medemas reglas. Permissa fiss vinavant la reclama che sa drizza mo a persunas creschidas u che sa chatta en lieus, als quals las persunas minorennas n'han betg access.

Cuntraproposta indirecta

Per il Cussegl federal e per il parlament va l'iniziativa memia lunsch. Cun la nova Lescha davart ils products da tubac fan els ina cuntraproposta indirecta che scumandass la reclama per products da tubac e per cigarettas electronicas sin placats ed en kinos. Er ils concerns da tubac na dastgassan betg pli consegnar cigarettas gratuitas u sponsorar occurrènzas internaziunalas en Svizra. Pussaivla fiss vinavant la reclama als kioscs, en la pressa u en l'internet, sch'ella na sa drizza betg a persunas minorennas, sco er il sponsoradi d'occurrènzas naziunalas. La nova lescha po entrar en vigur independentamain dal resultat da la votaziun davart l'iniziativa dal pievel.

Detagls	→	24
Arguments	→	30
Text da votaziun	→	34

Dumonda
da votaziun

Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel «Gea a la protecziun dals uffants e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants e giuvenils senza reclama da tubac)»?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Na

Il Cussegl federal ed il parlament vulan proteger ils uffants ed ils giuvenils cunter las consequenzas nuschaivlas dal fimar. L'iniziativa – cun ses vast scumond da far reclama – va dentant memia lunsch per els. La cuntraproposta rinforza la protecziun da la giuventetgna e permetta vinavant la reclama che sa drizza a las persunas creschidas.

[🔗 admin.ch/scumond-da-far-reclama-da-tubac](https://admin.ch/scumond-da-far-reclama-da-tubac)

Recumandaziun
dal comité
d'iniziativa

Gea

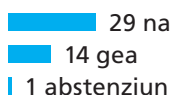
Cun l'iniziativa vul il comité che la reclama da tubac na cuntanschia betg pli las persunas minorennas. Tenor il comité porscha mo l'iniziativa ina protecziun efficazia da la giuventetgna. La cuntraproposta indirecta permetta numnadain vinavant la reclama che cuntanschia ils uffants ed ils giuvenils e che mainia quels uschia en il consum nuschaivel da nicotin e da tubac.

[🔗 uffantssenzatubac.ch](https://uffantssenzatubac.ch)

Votaziun en
il Cussegl nazional

Votaziun en
il Cussegl
dals chantuns

Curtamain

Midada da la Lescha federala davart las taxas da bul

Situaziun da partenza

Las interpresas dovran chapital, per exempel per far investiziuns u per covrir perditas. Sch'ina interpresa procura per agen chapital cun emetter accias u chaussas sumegliantas, incassescha la Confederaziun ina taglia: la taxa d'emissiun. Ella importa 1 pertschient dal chapital emprastà. La taglia vegn incassada pir sin imports da passa 1 milliun francs. Per regla na pajan interpresas pitschnas betg talas taxas; las entradas fiscalas derivan principalmain d'interpresas mesaunas e grondas.

Il project

Il Cussegl federal ed il parlament vulan abolir la taxa d'emissiun. Las interpresas duain pudair emprastar nov agen chapital senza stuair pajar taglias per quai. Uschia vegnan reducids ils custs d'investiziun, quai che ha in effect positiv per la creschientscha e per las plazzas da lavur. Ultra da quai dumognan las interpresas cun bler agen chapital meglier crisas che las interpresas cun pauc agen chapital, perquai ch'ellas han dapli reservas. Da l'aboliziun da la taxa d'emissiun profiteschan oravant tut las interpresas giuvnas che creschan fermamain, ma che n'han anc naginas reservas. Per financiar lur creschientscha dovran ellas ulteriur agen chapital ch'è suttamess oz a la taxa d'emissiun. Tras l'aboliziun da la taxa perdess la Confederaziun entradas d'approximativamain 250 milliuns francs per onn. Cunter quest project èsi vegni fatg in referendum, perquai che las adversarias ed ils adversaris èn da l'avis, che principalmain las interpresas grondas profitassan.

Detagls	→	36
Arguments	→	40
Text da votaziun	→	44

Dumonda
da votaziun

Vulais Vus acceptar la midada dals 18 da zercladur 2021 da la Lescha federala davart las taxas da bul (LTB)?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Gea

Il Cussegl federal ed il parlament vulan abolir la taxa d'emissiun. Quai ha effects positivs per l'attractivada da l'economia locala da la Svizra: L'aboliziun generescha creschientscha; ella stgaffescha e garantescha plazzas da lavur. Ultra da quai è la mesira finanzialmain supportabla.

[admin.ch/taxas-da-bul](https://www.admin.ch/taxas-da-bul)

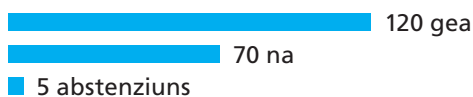
Recumandaziun
dal comité
da referendum

Na

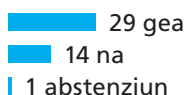
Da l'aboliziun da la taxa d'emissiun profiteschan – tenor il comité – principalmain ils concerns gronds, las bancas e las assicuranzas che lavuran sin plaun internaziunal. Las burgaisas ed ils burgais n'avessan nagut da quai. Anzi, els stuessan pajar dapli taglia u acceptar ina reducziun da las prestaziuns dal stadi.

[stempelsteuer-bschiss.ch](https://www.stempelsteuer-bschiss.ch)

Votaziun en
il Cussegl nazional

Votaziun en
il Cussegl
dals chantuns

Curtamain

Lescha federala davart in pachet da mesiras a favur da las medias

Situaziun da partenza

Las gasettas, las staziuns privatas da radio e televisiun sco er las medias online furneschan mintga di infurmaziuns regiunalas e naziunalas a la populaziun. Ellas contribueschan a la furnaziun da l'opiniun politica ed a la coesiun sociala. Malgrà lur impurtanza èn las medias localas e regiunalas vegnidas finanzialmain sut squitsch: Ils daners per la reclama van pli savens a las grondas plattafurmas d'internet internaziunalas. Bleras gasettas èn svanidas. Er las staziuns privatas da radio e televisiun han main entradas tras reclama. Quai indeblescha l'activitad da rapportar or da las regions e pia la convivenza sociala.

Il project

Il Cussegl federal ed il parlament vulan rinforzar las medias localas e regiunalas. Dapi ditg reducescha la Confederaziun ils pretschs per la distribuziun da gasettas abunadas. Questa reducziun vegn er extendida sin gasettas cun in dumber d'exemplars pli grond e sin la distribuziun matutina. Plinavant vegnan providas las medias online, ed ils radios locals sco er las televisiuns regiunalas survegnan dapli sustegn finanziel. La cundiziun è quella, ch'els sa drizzian principalmain ad in public svizzer e ch'els tractian temas dals differents secturs da la politica, da l'economia e da la societad. Las mesiras da promoziun vegnan finanziadas cun las entradas da la taxa existenta da radio e televisiun sco er sur las finanzas federalas. Per las gasettas e per las medias online scrodan ellas suenter 7 onns.

Detagls	→	46
Arguments	→	52
Text da votaziun	→	56

Dumonda
da votaziun

Vulais Vus acceptar la Lescha federala dals 18 da zercladur 2021 davart in pachet da mesiras a favur da las medias?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Gea

Cun sustegnair pli fitg las medias vulan il Cussegl federal ed il parlament impedir che anc dapli gasettas svaneschian u che radios privats stoppian capitular. Mo uschia vegni rapportà er en l'avegnir davart tut las regions. Quai è impurtant per la populaziun e per la democrazia directa.

[🔗 admin.ch/mesiras-medias](https://admin.ch/mesiras-medias)

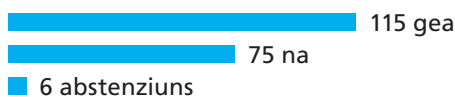
Recumandaziun
dal comité
da referendum

Na

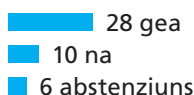
Per il comité da referendum èn ils plans da sustegnair las medias in sfarlattim da daners da taglia, dal qual las chasas edituras ritgas profiteschian. Tenor il comité d'avegnir las medias – tras il sustegn – medias statalas. La democrazia directa da la Svizra dovra dentant medias independentas.

[🔗 medien-massnahmenpaket-nein.ch](https://medien-massnahmenpaket-nein.ch)

Votaziun en
il Cussegl nazional

Votaziun en
il Cussegl
dals chantuns

Detagls

Iniziativa dal pievel «Gea al scu- mond da far experiments cun ani- mals e cun umans – Gea a metodas da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress»

Arguments dal comité d'iniziativa	→	18
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	20
Text da votaziun	→	22

Situaziun da partenza

Experiments cun animals

Experiments cun animals servan tranter auter a perscrutar malsognas, ad examinar l'efficacitad e la segirezza da medicaments u a chapir meglier ils andaments en il corp. La Svizra ha ina da las leschas las pli severas sin l'entir mund per far experiments cun animals.¹ In experiment cun animals dastga vegnir fatg mo, sch'el observa pliras pretensiuns legalas. Quai èn tranter auter:

- L'experiment dastga vegnir fatg mo, sch'ins na po betg obtegnair enconuschientschas equivalentas en in'otra moda e maniera.
- La chargia per ils animals sto esser uschè pitschna sco pussaivel.
- L'eventual niz per la societad sto esser signifitgant.
- I na dastgan betg vegnir duvrads dapli animals che necessari.

Perscrutaziun vi da l'uman

La perscrutaziun vi da l'uman è reglada detagliadamain per proteger la dignitad, la persunalitad e la sanadad da l'uman. Ella è permessa mo, sch'ella ademplescha pliras kundiziuns. Quai èn tranter auter:

- L'interess, la sanadad ed il bainstar dal singul uman ston avoir la precedenza envers ils interess da la scienza e da la societad.
- La perscrutaziun vi da l'uman è permessa mo, sch'ins na po betg cuntanscher enconuschientschas equivalentas en in'otra moda e maniera.
- Las personas participadas ston vegnir infurmadas bain e ston esser d'accord.
- La perscrutaziun sto vegnir examinada e permessa ordavant d'ina cumissiun chantunala d'etica.

Ulteriuras kundiziuns valan per la perscrutaziun cun personas ch'èn inablas da giuditgar. Latiers tutgan tranter auter ils uffants pitschens.

1 Animal Protection Index ([🔗 api.worldanimalprotection.org](https://api.worldanimalprotection.org)).

Examinaziun
da dumondas per
far experiments
cun animals

Mintga dumonda per far in experiment cun animals vegn examinada d'ina cumissiun chantunala per experiments cun animals. En questas cumissiuns èn er represchentadas las organisaziuns per la protecziun dals animals. Las cumissiuns examineschan en spezial, sche l'eventual niz per la societad giustifitgescha la chargia per ils animals. Pervia da quai na vegnan ils experiments cun animals per products cosmetics da princip betg permess en Svizra, cunquai ch'els na portan naginas enconuschientschas novas impurtantas e cunquai che la chargia per ils animals na fiss uschia betg giustifitgada.

Niz da la
perscrutaziun

Ils experiments cun animals han purtà gronds progress per la sanadad dals umans e dals animals, per exempel tras il svilup da l'antibiotica. Els permettan d'analisar la substanza vi d'organissemms complexs vivs. Il medem vala per la perscrutaziun vi da l'uman. Sche pussaivel vegnan remplazzads ils experiments cun animals u la perscrutaziun vi da l'uman, per exempel tras simulaziuns al computer u tras la perscrutaziun vi da material biologic che resulta per exempel tar operaziuns.

Svilup dal dumber
d'experiments
cun animals

Ils ultims 40 onns è il dumber d'animals duvrads per experiments sa reduci fermamain – da stgars 2 milliuns il cumenzament dals onns 1980 a var 560 000 l'onn 2020.² La maioritad dals animals duvrads per experiments èn ratuns e mieurs. A var 235 000 animals (40 pertschient) n'han ils experiments betg fatg mal: Als animals n'èsi betg vegni fatg donn ed els n'èn betg vegnids tementads. Tar quests experiments senza sufrientschas tutgan per exempel ils studis d'observaziun e da cumportament. Var 20 000 animals (3,5 pertschient) èn percenter vegnids exponids a chargias grevas, per exempel cun transplantar in tumor.

2 Rapport davart la statistica d'experiments cun animals 2020 ([https://www.blv.admin.ch > Tiere > Tierversuche > Bericht Tierversuchstatistik 2020](https://www.blv.admin.ch/asset/blv/171984)).

Pretensiuns da l'iniziativa

Scumond da far
experiments cun
animals e cun umans

L'iniziativa dal pievel pretenda in scumond total da far experiments cun animals en Svizra. Da quel fiss pertutgà per exempel il svilup da novs medicaments sco er da novas terapias e chemicalias. Dentant er en l'instrucziun scientifica ed en la perscrutaziun da basa fissi scumandà da far experiments cun animals. Medemamain scumandà fissi da far uschenumnads experiments cun umans. Il text da l'iniziativa lascha avert, sch'igl è manegià qua tut la perscrutaziun vi da l'uman. Quella na cumpiglia betg mo la perscrutaziun en la medischina ed en la biologia, mabain per exempel er en la psicologia ed en las ciencias da sport.

Scumond d'import

L'iniziativa vul er scumandar d'importar novs products e novas parts da products ch'èn vegnids sviluppads cun agid d'experiments cun animals. Da quai fissan per exempel pertutgads medicaments e singulas substanzas activas da medicaments. Ils products existents dastgassan vegnir importads mo pli, sch'i na vegnissan fatgs pli nagins experiments cun animals per la producziun.

Promozion
da la perscrutaziun
senza experiments
cun animals

L'iniziativa pretenda plinavant che la perscrutaziun senza experiments cun animals survegnia almain il medem sustegn statal sco quai che la perscrutaziun cun experiments cun animals survegn oz.

Permess emprimas
applicaziuns

Sut tshertas cundiziuns permetta l'iniziativa d'applitgar substanzas novas tar ils umans e tar ils animals: L'applicaziun sto esser en l'interess predominant dals umans e dals animals pertutgads, esser empermettenta sco er vegnir fatga en moda controllada e precauta. Las iniziantas ed ils iniziants designeschan quai sco emprima applicaziun. La differenza tranter emprimas applicaziuns ed experiments na vegn betg declerada en l'iniziativa.

Consequenzas da l'iniziativa

Effects per il provediment

Novs medicaments ch'èn vegnids sviluppads a l'exteriur cun agid d'experiments cun animals na dastgan betg pli vegnir importads – er betg, sch'els fissan pli efficazis u avessan damain effects secundars ch'ils medicaments gia admess. Ils medicaments ch'èn gia admess e che vegnan duvrads danovamain per far tests cun animals, na dastgassan medemamain betg pli vegnir importads. Tar quels tutgan per exempel vaccins cunter la grippa che vegnan adattads mintga onn al virus d'influenza modifitgà. Tals medicaments pudess ins mo pli cumprar sin agens custs a l'exteriur u ch'ins stuess sa laschar tractar a l'exteriur. Er il provediment cun ulteriurs products fiss restrenschi, perquai che er quests products vegnan sviluppads per part cun agid d'experiments cun animals, uschia per exempel products medicinalis, sco stimulators dal cor, u chemicalias, sco tscherts pesticides.

Effects per la perscrutaziun e per l'economia

L'iniziativa avess effects gravants per las universitads, per ils ospitals, per l'industria farmaceutica, per las interpresas da la tecnica medicinala u per las interpresas che lavuran cun chemicalias. Els tuts na pudessan betg pli perscrutar sco fin ussa. Il svilup da medicaments e d'auters products medicinalis fiss restrenschi fermamain, perquai ch'igl è en blers cas indispensabel da far experiments cun animals. Pervia da quai pudessan las interpresas transferir lur perscrutaziun e lur svilup e pia las plazzas da lavur a l'exteriur.

Conflict cun cunvegns internaziunalas

In scumond general d'importar products che vegnan sviluppads cun agid d'experiments cun animals, na fiss strusch compatibel cun las obligaziuns che resultan per la Svizra tras las Cunvegns WTO e tras las Convenziuns da commerzi liber cun la UE e cun auters stadis.

Arguments

Comité d'iniziativa

Igl è stà ed igl è in fatg nunperstgisabel, sche animals sco er pazientas e pazients che n'èn betg abels da dar lur consentiment, vegnan abusads per experiments. Nundumbraivels metastudis cumprovan che ni in animal ni in uman na po furnir prognosas fidadas per in'otra creatira. L'iniziativa promova e pretenda emprimas applicaziuns segiras e preparaziuns fundadas ch'èn eticamain gistas. Las perscrutadras ed ils perscrutaders dad oz èn intelligents avunda per obtegnair lur enconuschientschas er cun metodas che na chaschunan naginas dolurs ad animals ed ad umans.

Sbagl

Da 100 substanzas activas disdeschan 95 en ils experiments cun umans, malgrà ch'ils resultats dals experiments cun animals empermettan apparentamain success. Er suenter l'admissiun da talas substanzas datti tragedias: L'onn 2008 ha la UE stimà il dumber da mortoris pervia d'effects secundars sin 197 000 (Brüssel, MEMO/08/782).

Stagnaziun malgrà 3R

Il dumber d'experiments cun animals stagnescha dapi 25 onns cun pli che 500 000 victimas d'animals, cumbain ch'il princip 3R (remplazzar–reducir–raffinar) è enconuschent dapi passa 60 onns.

Fauss principis

Ils experiments cun animals e cun umans pon bain sa pajar per il marketing e sin il champ giuridic, ma per la sanadad èn els in engion. Ils experiments cun umans furneschan valurs medias pauc precisas. Per l'individui n'èn els nagina garanzia.

Singularitad da creatiras

Che nus duvrain ina «medischina individuala» è vegni reconuschì, ma realisada vegn tala darar. Bliers principis raschunaivels, sco p.ex. «Human-on-a-chip», empermettan success.

Avantatgs empè da perditas

Ils products vegls restan. Ils products novs vegnan a stuair ademplier pretensiuns da qualitat pli rigurusas. Las interpresas innovativas che sviluppan p.ex. agids diagnostics, vegnan a profitar da la dumonda creschenta.

Ulteriuras schanzas

L'iniziativa pussibilescha da far in pass considerabel en la perscrutaziun, en la medischina, en il turissem da sanadad svizzer ed en la madrezza umana. Eventuals contracts internaziunals manglus ston vegnir curregids.

Respostas al Cussegl federal

La perscrutaziun da l'uman na vegn betg scumandada. Decisiva è la maschaida da metodos orientadas al pazient, betg il fatg da chaschunar dolor. Da las restanzas da las operaziuns resultan p.ex. materialias biologicas multifaras, vi da las qualas i po vegnir perscrutà. La protecziun dals animals e dals umans na basta oz betg. Ils animals subeschentan intervenziuns en lur libertad, en lur svilup sco er en lur integritad emoziunala e corporala. Protegids insuffizientamain èn er il umans che n'èn betg abels da dar lur consentiment u ch'èn infurmads malamain: Nagin na po prognostitgar avant in experiment, tge pazient che vegn a subir tge grevezzas e tge donns.

Visiunari

«I dat en sasez mo dus motivs per sustegnair experiments cun animals: Ubain ch'ins gudogna cun quai, ubain ch'ins sa memia pauc davart quai.» Chirurg d'accidents dr. med. Werner Hartinger (1925–2000)

Recumandaziun dal comité d'iniziativa

Perquai recumonda il comité d'iniziativa:

Gea

[📄 tiersversuchsverbot.ch](https://www.tiersversuchsverbot.ch)

[📄 tiersversuchsverbot.ch/doks/](https://www.tiersversuchsverbot.ch/doks/)

Arguments

Cussegl federal e parlament

Dapertut nua che quai è pussaivel fa il Cussegl federal gia oz stentas per evitar experiments cun animals. Cun ses scumond absolut da far experiments cun animals va l'iniziativa dentant memia lunsch. Quai avess consequenzas gravantas. La Svizra fiss esclusa dal progress medicinal. Per tractar ils umans ed ils animals n'avess ella betg pli a disposiziun ils medicaments ils pli novs. La perscrutaziun medicinala ed il svilup da products medicinal vegnissan plinavant restrenschiids fermamain e la Svizra sco piazza economica vegniss indeblida. Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa cunzunt per ils suandants motivs:

Consequenzas gravantas per la sanadad

Ils medicaments vegnan testads en il rom d'experiments cun animals e cun umans, avant ch'els vegnan sin il martgà. Sche l'iniziativa vegniss acceptada, na pudessan fitg blers medicaments ni vegnir producids en Svizra ni vegnir importads da l'exteriur. La Svizra fiss esclusa dal progress medicinal sin l'entir mund, cun consequenzas gravantas per la sanadad dals umans e dals animals. L'iniziativa chaschunass ina medischina da duas classas. Ils medicaments ed ils tractaments ils pli novs stessan a disposiziun mo pli a quels che pudessan sa prestar da viagiare per quai a l'exteriur.

Ils experiments cun animals èn necessariis

En la perscrutaziun da cancer e da demenza ubain en la chirurgia na datti oz savens nagina alternativa a l'experiment cun l'organism viv. Ils experiments cun animals dovri anc adina – surtut per chapir meglier il corp da l'uman e per sviluppar medicaments efficacis e segirs per ils umans e per ils animals.

La Confederaziun promova alternativas als experiments cun animals

La promoziun da la perscrutaziun senza experiments cun animals è ina finamira impurtanta dal Cussegl federal. Per exempel ha el lantschà l'onn 2021 – cun 20 milliuns francs – in project da perscrutaziun naziunal ed augmentà fermamain las contribuziuns a favur d'in center da cumpetenzas naziunal. La finamira da quest center èsi da remplazzar u da reducir ils experiments cun animals sco er da minimar la chargia per ils animals.

Consequenzas negativas per l'economia e per la perscrutaziun

La perscrutaziun medicinala ed il svilup da medicaments e da terapias è da gronda impurtanza per la Svizra. Sch'ils experiments cun animals fissan scumandads en Svizra, vegnissan bleras interpresas sco er blers programs da perscrutaziun transferids a l'exteriur e bleras plazzas da lavur giessan a perder.

Lescha severa

La Svizra ha ina da las regulaziuns las pli severas sin l'entir mund per far experiments cun animals e per la perscrutaziun vi da l'uman. Questa regulaziun porscha la protecziun la pli gronda pussaivla als umans ed als animals e permetta a medem temp da far la perscrutaziun ch'è impurtanta per il bain dals umans e dals animals. L'iniziativa va percenter memia lunsch. Perquai vegn ella refusada er da las organisaziuns per la protecziun dals animals. En il parlament n'ha l'iniziativa survegnì gnanc in'unica vusch.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans – Gea a metodas da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress».

Na

[🔗 admin.ch/scumond-da-far-experiments-cun-animals](https://admin.ch/scumond-da-far-experiments-cun-animals)

Text da votaziun

Conclus federal

davart l'iniziativa dal pievel «Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans – Gea a metodas da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress» dals 18 da zercladur 2021

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹,
sunter avair examinà l'iniziativa dal pievel

«Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans –
Gea a metodas da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress»
ch'è vegnida inoltrada ils 18 da mars 2019²,

sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 13 da december 2019³,
concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 18 da mars 2019 «Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans – Gea a metodas da perscrutaziun che favuriseschan la segirezza ed il progress» è valaivla e vegn suttamesa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 80 al. 2 lit. b, 3 e 4

² Ella [la Confederaziun] regla en spezial:

b. *Aboli*

³ Experiments cun animals e cun umans èn scumandads. Experiments cun animals vegnan resguardads sco maltractament d'animals e pon constituer in crim. Quai e tut quai che suonda vala tenor il senn per experiments cun animals e cun umans:

- a. l'emprima applicaziun è admissa mo, sch'ella è en l'interess cumplessiv e predominant dals subjects pertutgads (animals ed umans); l'emprima applicaziun sto ultra da quai esser empermettenta e vegnir exequida en moda controllada e precauta;
- b. sunter l'entrada en vigur dal scumond da far experiments cun animals èn scumandads il commerzi, l'import e l'export da products da tut las branschas

¹ SR 101

² BBI 2019 2997

³ BBI 2020 541

e da tut ils geners, sch'i vegn cuntinuà da far directamain u indirectamain experiments cun animals per quests products; exceptads da quest scumond èn ils products, per ils quals na vegnan fatgs directamain u indirectamain pli nagins experiments cun animals;

- c. la segirezza per ils umans, per ils animals e per l'ambient sto esser garantida da tut temp; per quest intent èsi scumandà da metter en circulaziun u da derasar e d'emetter en l'ambient novs svilups u novs imports, per ils quals n'existan naginas proceduras senza experiments cun animals reconuschidas uffizialmain;
- d. a las metodas substitutivas senza experiments cun animals sto vegnir garanti almain il medem sustegn statal sco precedentamain als experiments cun animals.

⁴ Ils chantuns èn cumpetents per l'execuziun da las prescripziuns, sche la lescha na resalva betg quella a la Confederaziun.

Art. 118b al. 2 lit. c e 3

² Per la perscrutaziun biologica e medicinala vi da l'uman resguarda ella [*la Confederaziun*] ils suandants principis:

- c. *Aboli*

³ Ils projects da perscrutaziun ston satisfar a las pretensiuns da l'artitgel 80 alineas 3 litera a.

Art. 197 cifra 12⁴

12. Disposiziun transitorica tar l'art. 80 al. 2 lit. b, 3 e 4 sco er tar l'art. 118b al. 2 lit. c e 3 (Scumond da far experiments cun animals e cun umans)

Fin a l'entrada en vigur da las disposiziuns legalas decretescha il Cussegl federal – entaifer 2 onns suenter che l'artitgel 80 alineas 2 litera b, 3 e 4 sco er l'artitgel 118b alineas 2 litera c e 3 èn vegnids acceptads dal pievel e dals chantuns – las disposiziuns executivas necessarias.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Detagls

Iniziativa dal pievel «Gea a la protecziun dals uffants e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants e giuvenils senza reclama da tubac)»

Arguments dal comité d'iniziativa	→	30
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	32
Text da votaziun	→	34

Situaziun da partenza

Cun resguardar tschertas restricziuns èsi permess da far reclama per products da tubac en Svizra. Reclama che sa drizza systematicamain a persunas minorennas è scumandada. Quai vala oravant tut tar occurrenzas u en publicaziuns per giuvenils. I n'è er betg permess da consegnar regals da reclama a persunas minorennas u da las reparter cigarettas gratuitas. La maioritad dals chantuns ha decretà ulteriurs scumonds, per exempel per reclama da tubac sin placats ed en kinos u per il sponsuradi d'occurrenzas.¹ Al radio ed a la televisiun è la reclama da tubac scumandada en general.

L'iniziativa vul scumandar la reclama da tubac

Las iniziantas ed ils iniziants vulan scumandar mintga sort da reclama che po cuntanscher uffants e giuvenils. Uschia vegniss er scumandada la reclama che sa drizza en emprima lingia a persunas creschidas, ch'è dentant er cuntanschibla per uffants e per giuvenils. Permessa fiss mo anc la reclama che ha en mira las persunas creschidas e che na cuntanscha betg ils giuvenils, sco per exempel mails da reclama, prospectes e reclama cun cleras intenziuns en l'internet ubain en las medias socialas.

L'iniziativa vul promover la sanadad

Ultra da quai pretenda l'iniziativa che la Confederaziun ed ils chantuns stoppian promover la sanadad dals uffants e dals giuvenils. Co che quai duai exactamain succeder, na tradescha l'iniziativa betg. Ella na limitescha er betg la pretenziun a la prevenziun dal tubac.

Dumber e veglia- detgna da las fimadras e dals fimaders

En Svizra fima mintga quarta persuna. Quai èn var 2 milliuns persunas. Durant ils ultims onns è questa cumpart restada circa sin il medem nivel. Er tranter ils giuvenils è questa cumpart sumegliant auta. Circa 100 000 giuvenils tranter 15 e 19 onns fiman. Var la mesadad da las fimadras e dals fimaders dad oz han fimà mintga di avant lur 18. onn da vegliadetgna.²

- 1 17 chantuns scumondan la reclama sin placats (AR, BE, BL, BS, FR, GE, GR, OW, SG, SO, TG, TI, UR, VD, VS, ZG, ZH) e 6 dad els la reclama en kinos (GE, OW, SG, SO, VS, ZH). En dus chantuns (SO, VS) è la reclama da tubac scumandada sin il terren public, sin terren privat ch'è visibel davent dal terren public, sco er en ils kinos ed ad occurrenzas da cultura e da sport.
- 2 Enquista svizra davart la sanadad, 2017, Consum da tubac en Svizra, Uffizi federal da statistica ([bfs.admin.ch](https://www.bfs.admin.ch) > Statistiken finden > Gesundheit > Gesundheitsdeterminanten > Tabak).

Consequenzas da la reclama da tubac

La perscrutaziun ha examinà las consequenzas da la reclama da tubac. En quest connex èsi sa mussà, che la probabilitad che giuvenils cumenzian a fimar s'augmenta cun la reclama.³

Consequenzas dal fimar

Il fimar po chaschunar ina retscha da malsognas sco cancer u in infarct dal cor. Per onn moran en Svizra var 9500 personas prematuramain pervia da las consequenzas dal fimar. Per la sanadad publica e per l'economia chaschuna il fimar – tenor differents studis – custs da var 4 fin 5 milliardas francs per onn. Da quai èn 3 milliardas custs da tractament directs e circa 1 fin 2 milliardas èn custs indirects per l'economia, per exempel sche fimadras u fimaders vegnan malsaus e na pon betg lavurar.⁴

Consequenzas da l'iniziativa per la bransch da reclama

L'iniziativa reduciss marcantamain las pussaivladads da far reclama per tubac. L'onn 2020 èn vegnids investids 9,7 milliuns francs per reclama per products da tubac, inclusiv cigarettas electronicas, e quai oravant tut en revistas ed en gasettas sco er sin placats. Questa summa correspunda a 0,2 pertschient da tut las expensas per reclama en Svizra. I n'existan naginas cifras davart la reclama da tubac, ni al lieu da vendita ni en l'internet ni en las medias socialas.⁵

- 3 Restricziuns per la reclama da products da tubac ([🔗 bag.admin.ch](#) > Strategie & Politik > Politische Aufträge & Aktionspläne > Politische Aufträge zur Tabakprävention > Tabakpolitik der Schweiz > Werbe-einschränkungen für Tabakprodukte).
- 4 Mattli, R. et al. (2019). Die Krankheitslast des Tabakkonsums in der Schweiz: Schätzung für 2015 und Prognose bis 2050. Scola auta turitgaisa per ciencias applitgadas (ZHAW), Winterthur ([🔗 obsan.admin.ch](#) > Indikatoren > Indikatoren MonAM > Tabak > Tabakbedingte Mortalität) / Fischer, B. et al. (2020): Volkswirtschaftliche Kosten von Sucht. Polynomics, Olten ([🔗 obsan.admin.ch](#) > Indikatoren > Indikatoren MonAM > Sucht > Volkswirtschaftliche Kosten von Sucht).
- 5 Expensas per la reclama da products da tubac ([🔗 bag.admin.ch](#) > Strategie & Politik > Politische Aufträge & Aktionspläne > Politische Aufträge zur Tabakprävention > Tabakpolitik der Schweiz > Werbe-einschränkungen für Tabakprodukte: Werbeausgaben für Tabakprodukte).

Prevenziun da tubac en Svizra

La Confederaziun ed ils chantuns fan dapi passa 20 onns ina politica da prevenziun activa cunter il tubac. Latiers tutgan programs naziunals da prevenziun ubain projects che vegnan promovids dal Fond per la prevenziun dal tubachissem. Ultra da quai ha il parlament decidì mesiras legalas, sco las taglias da tubac sin cigarettas ubain il scumond da fimar en locals interns.

Cumparegliaziun internaziunala

En Svizra vegn la reclama da tubac restrenschiada bler damain ch'èn ils pli blers pajais da l'Europa. En tut ils pajais commembers da la UE è la reclama da tubac per exempel scumandada en la pressa, ed er il sponsuradi d'occurrènz cun effects transcunfinals è scumandà. Ultra da quai enconuschan tut ils pajais europeics – cun excepziun da la Germania e da la Bulgaria – in scumond naziunal da far reclama per tubac en il spazi public.⁶

La Lescha davart ils products da tubac sco cuntraproposta indirecta

L'october 2021 ha il parlament deliberà ina nova Lescha davart ils products da tubac e suttametta quella sco cuntraproposta indirecta a l'iniziativa dal pievel. Questa lescha regla tranter auter la cumposiziun, l'emballadi, la reclama, la vendita e la controlla dals products da tubac e da las cigarettas electronicas. En il sector da la protecziun da la giuventetgna èn previsas las suandantas mesiras:

- Products da tubac e cigarettas electronicas na dastgan betg vegnir vendids a personas sut 18 onns. Tgi che cuntrafa al scumond, po vegnir chastà cun ina multa.
- Reclama da tubac è scumandada sin placats, en kinos, sin piazzas da sport, en e sin edifizis publics sco er en e sin meds da transport publics.
- Reclama che sa drizza a personas minorennas è scumandada.
- Il sponsuradi d'occurrènz per giuvenils u d'occurrènz da caracter internaziunal è scumandà.

La nova Lescha davart ils products da tubac è suttamessa al referendum. Sch'i na vegn betg fatg in referendum u sch'in tal na reussescha betg, po la lescha entrar en vigur independentamain dal resultat da la votaziun davart l'iniziativa dal pievel. Sche l'iniziativa vegn acceptada, sto la lescha vegnir adattada posteriuramain.

6 Legislaziuns europeicas per il tractament dal tubac ([🔗 bag.admin.ch](https://www.bag.admin.ch/bag/asset/sample/17020) > Strategie & Politik > Politische Aufträge & Aktionspläne > Politische Aufträge zur Tabakprävention > Tabakpolitik der Schweiz > Werbeeinschränkungen für Tabakprodukte > Dokumente > Faktenblatt: Europäische Gesetzgebungen zum Umgang mit Tabak – 2020).

Restricziuns da la reclama da tubac

La proposta indirecta (pia la nova Lescha davart ils products da tubac) cumpiglia gia disposiziuns concretas. Sche l'iniziativa vegn acceptada, ston il Cussegl federal ed il parlament adattar posteriuramain la Lescha davart ils products da tubac. La realisaziun concreta è anc averta.

Restricziun da reclama (ils secturs ils pli impurtants)	Regulaziun actuala	Cuntraproposta indirecta (Lescha davart ils products da tubac)	Iniziativa dal pievel «Uffants e giuvenils senza reclama da tubac»
– Reclama al radio ed a la televisiun* – Reclama che sa drizza a persunas minorennas	scumandà	scumandà	scumandà
– Consegna da musters gratuits	a giuvenils è scumandà	scumandà	scumandà, sche giuvenils vegnan cuntanschids
– Reclama sin placats** – Spots da reclama en il kino** – Reclama en e sin meds da transport publics – Reclama en e sin edifizis publics, sin plazzas da sport ed ad occurrenzas da sport – Sponsuradi d'occurrenzas da caracter internaziunal	permess	scumandà	scumandà, sche giuvenils vegnan cuntanschids
– Sponsuradi d'occurrenzas naziunalas**	permess	permess, danor sche l'occurrenza sa drizza a persunas minorennas	scumandà, sche l'occurrenza cuntanscha giuvenils
– Inserats (pressa) – Reclama en l'internet	permess	permess	scumandà, sche giuvenils vegnan cuntanschids
– Reclama als lieus da vendita (kioscs)	permess	permess	scumandà, sch'ella è cuntanschibla per persunas minorennas
– Mailing e consegna da flyers a persunas creschidas	permess	permess	permess

* Reglà en la Lescha da radio e televisiun (LRTV) e betg chausa da l'iniziativa u da la cuntraproposta indirecta.

** 17 chantuns scumondan la reclama sin placats (AR, BE, BL, BS, FR, GE, GR, OW, SG, SO, TG, TI, UR, VD, VS, ZG, ZH) e 6 dad els la reclama en kinos (GE, OW, SG, SO, VS, ZH). En 2 chantuns (SO, VS) è la reclama da tubac scumandada sin il terren public, sin il terren privat ch'è visibel davent dal terren public, sco er en ils kinos ed ad occurrenzas da cultura e da sport.

Arguments

Comité d'iniziativa

L'iniziativa vul proteger noss uffants dal tubac: La reclama da tubac na duai betg pli cuntanscher ils minorens – e mo quels betg. Las organisaziuns da sanadad impurtantas sco er las associaziuns da tetg da la giuventetgna e dal sport han stuì lantschar l'iniziativa dal pievel «Uffants senza tubac», perquai ch'igl è mo uschia pussaivel da realisar ina protecziun efficazia da la giuventetgna. La nova Lescha davart ils products da tubac permetta numnadamain vinavant ina reclama che cuntanscha uffants e giuvenils e che maina quels uschia en il consum nuschaivel da nicotin e da tubac.

La gronda part da las fimadras e dals fimaders cumenza a fimar avant lur 18. onn da vegliadetgna. Cumenzar baud a fimar augmenta la probabilitad da vegnir dependent a lunga vista, da vegnir malsaun e da murir. Igl è perquai decisiv che la giuventetgna na cumenzia insumma betg a fimar.

La reclama fa or d'uffants fimaders

Igl è cumprovà che la reclama da tubac ha ina gronda influenza sin ils minorens. Numerus studis cumprovan quest effect. Ils uffants dovran ina protecziun speziala per pudair sviluppar lur cumpetenzza da sanadad. Mo uschia pon els sco creschids surpigliar la responsabladad persunala per lur sanadad. Ils minorens na dastgan betg cumprar products da tubac – consequentamain na dastgi er betg vegnir fatg reclama per tals. La reclama da tubac è oz però savens là, nua ch'ella cuntanscha bain ils uffants ed ils giuvenils.

Custs enorms per tuttas e tuts

Cumprovadamain è il consum da tubac la pli gronda ristga per bleras malsognas cronicas, betg transmissiblas, sco cancer, malsognas da la via respiratorica u malsognas dal cor e da la circulaziun – e quai pudess ins evitar! Mintga onn chaschuna il fimar uschia ina gronda paina als pertutgads ed a lur confamigliars ed i ston vegnir deplorads 9500 mortoris. Per la societad, per las personas che pajan las premias e per l'economia publica munta quai ina grevzza enorma: Ils tractaments medicinals e las absenzas als plazs da lavur ans custan mintga onn almain 5 milliardas francs.

La cuntraproposta è in exercizi d'alibi

La maioritad en il parlament na vul nagina protecziun efficazia da la giuventetgna en la Lescha davart ils products da tubac. Vinavant permessa è la reclama en gasettas gratuitas, en l'internet ed uschia en tut las medias socialas sco er a festivals – pia dapertut là, nua che giuvenils èn per via. Suletta-main sin placats ed en il kino duai la reclama per products da tubac vegnir scumandada. Quai è gia uss scumandà en blers chantuns. Ils interess da las industrias da tubac e da reclama han uschia prioritad – avant il bainstar da noss uffants. Experienceschas d'auters pajais mussan en moda impressiunanta, ch'igl è pussaivel da reducir considerablament il consum da tubac e da nicotin – cunzunt tar ils giuvenils – cun restrenscher la reclama.

L'iniziativa sco dretga resposta

Davos l'iniziativa stattan medias e medis, associaziuns d'apotecras ed apotechers sco er da droghistas e droghists, la Lia cunter il cancer, la Lia pulmunara e blers auters.

Recumandaziun dal comité d'iniziativa

Perquai recumonda il comité d'iniziativa:

Gea

 uffantssenzatubac.ch

Arguments

Cussegl federal e parlament

Il Cussegl federal ed il parlament vuessan proteger meglier ils giuvenils cunter ils effects nuschaivels dal consum da tubac. Els sustegnan damai restricziuns tar la reclama da tubac. L'iniziativa – cun ses vast scumond da far reclama – va dentant memia lunsch. Il parlament ha elavurà ina cuntraproposta indirecta che restrenscha las pussaivladads da far reclama e che rinforza la protecziun da la giuventetgna. Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa cunzunt per ils suandants motivs:

Il vast scumond da far reclama va memia lunsch

L'iniziativa avess per consequenza che la reclama da tubac fiss admissa mo anc en quels paucs secturs, nua che giuvenils n'han nagin access. Per il Cussegl federal ed il parlament va in tal vast scumond memia lunsch. Il scumond è ina intervenziun memia gronda en la libertad economica. Ultra da quai pudess il scumond general da sponsoradi – che vegn pretendì da l'iniziativa – chaschunar perditas d'entradas per tshertas occurrenzas da cultura e da sport.

La cuntraproposta rinforza la protecziun da la giuventetgna

La cuntraproposta indirecta cuntegna per l'emprima giada restricziuns da far reclama che valan en l'entira Svizra e che rinforzan la protecziun da la giuventetgna. Latiers tutgan il scumond da far reclama da tubac sin placats, en kinos ed ad occurrenzas da sport. Ils chantuns pon vinavant decretar restricziuns da reclama pli severas. Reglas pli severas ch'èn gia en vigur, restan en vigur.

Resguardà ils interess da l'economia

La cuntraproposta indirecta resguarda il medem mument er ils interess da l'economia. Ella permetta vinavant tshertas furmas da reclama, per exempel a kioscs, inserats en la pressa, danor sche la reclama sa drizza a persunas minorennas, sco er il sponsoradi d'occurrenzas naziunalas.

Il scumond da vendita protegia persunas minorennas

Cun il nov scumond da vender products da tubac a persunas sut 18 onns garantescha la cuntraproposta indirecta ultra da quai che persunas minorennas na survegnan nagin access a cigarettas. Quest scumond vala en l'entira Svizra. En cas ch'i vegn cuntrafatg al scumond, smanatscha ina gronda multa. Fin ussa n'era la limita da vegliadetgna betg reglada unitarmain en Svizra: En trais chantuns na datti naginas prescripziuns respectivas. 11 chantuns han fixà la limita da vegliadetgna tar 18 onns, ils ulteriurs 12 chantuns tar 16 onns.

Proteger meglier uffants e giuvenils

Uffants e giuvenils sa laschan influenzer fitg tgunsch ed èn spezialmain cuntanschibels per messadis da reclama. Var la mesadad da las persunas creschidas che fiman regularmain, han cumenzà a fimar avant ch'ellas avevan 18 onns. Cun la cuntraproposta indirecta vulan il Cussegl federal ed il parlament perquai proteger meglier las persunas minorennas cunter la reclama da products da tubac ed uschia er cunter ils effects nuschaivels dal fimar.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motifs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Uffants e giuvenils senza reclama da tubac».

Na

[🔗 admin.ch/scumond-da-far-reclama-da-tubac](https://admin.ch/scumond-da-far-reclama-da-tubac)

Text da votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «Gea a la protecziun dals uffants e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants e giuvenils senza reclama da tubac)» dal 1. d'october 2021

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹,
suenter avair examinà l'iniziativa dal pievel

«Gea a la protecziun dals uffants e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants
e giuvenils senza reclama da tubac)»

ch'è vegnida inoltrada ils 12 da settember 2019²,

suenter avair gi' invista da la missiva dal Cussegl federal dals 26 d'avust 2020³,

concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 12 da settember 2019 «Gea a la protecziun dals uffants
e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants e giuvenils senza reclama da
tubac)» è valaivla e vegn suttamesa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 41 al. 1 lit. g

¹ Cumplettond la responsabladad persunala e l'iniziativa privata s'engaschan la
Confederaziun ed ils chantuns per che:

- g. uffants e giuvenils vegnian promovids en lur svilup a persunas indepen-
dents e socialmain responsablas e vegnian sustegnids en lur integraziun
sociala, culturala e politica sco er per che lur sanadad vegnia promovida.

Art. 118 al. 2 lit. b

² Ella decretescha prescripziuns davart:

- b. il cumbat cunter malsognas d'umans u d'animals transmissiblas e fitg
derasadas u privlusas; ella scumonda particularmain reclama da tut gener per
products da tubac, che cuntanscha uffants e giuvenils;

¹ SR 101

² BBI 2019 6883

³ BBI 2020 7049

Art. 197 cifra 12⁴

12. Disposiziun transitorica tar l'art. 118 al. 2 lit. b (Proteccziun da la sanadad)

L'Assamblea federala delibera las disposiziuns executivas legalas entaifer 3 onns suenter l'acceptaziun da l'artitgel 118 alinea 2 litera b tras il pievel ed ils chantuns.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Detagls**Midada da la Lescha federala
davart las taxas da bul**

Arguments dal comité da referendum	→	40
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	42
Text da votaziun	→	44

Regulaziun actuala

La taxa d'emissiun è reglada en la Lescha federala davart las taxas da bul. Ella sto vegnir pajada d'interpresas¹ che fan emprestar agen chapital. Sch'ina interpresa emetta per exempel aczias, incassescha la Confederaziun ina taglia sin la valur da questas aczias, l'uschenunada taxa d'emissiun. Questa taxa sto vegnir pajada, sch'i vegn fundada ina nova interpresa u sch'ina interpresa existenta augmenta ses agen chapital. La taxa importa 1 pertschient dal chapital emprerà. Sch'ina interpresa fa percenter emprestar chapital ester, per exempel prenda si in credit, na sto ella pajar nagina taxa d'emissiun.

La taxa d'emissiun è ina da trais taxas da bul

Ultra da la taxa d'emissiun incassescha la Confederaziun anc duas autras taxas da bul. La taxa da svieuta vegn incassada sin il commerzi cun vaglias, la taxa d'assicuranza sin premias per tschertas assicuranzas. A la votaziun dal pievel dals 13 da favrer 2022 vegni decidì mo davart l'aboliziun da la taxa d'emissiun; la taxa da svieuta e la taxa d'assicuranza na fan betg part dal project da votaziun.

Import liber

Valair vala in import liber da taglia dad 1 milliun francs. Sche l'agen chapital emprerà surpassa questa valur, sto vegnir pajada la taxa: Sch'ina interpresa emetta per exempel aczias d'ina valur dad 1,5 milliuns francs, sto ella pajar la taxa d'emissiun per 500 000 francs. La Confederaziun incassescha ina taglia dad 1 pertschient sin quest import, pia 5000 francs.

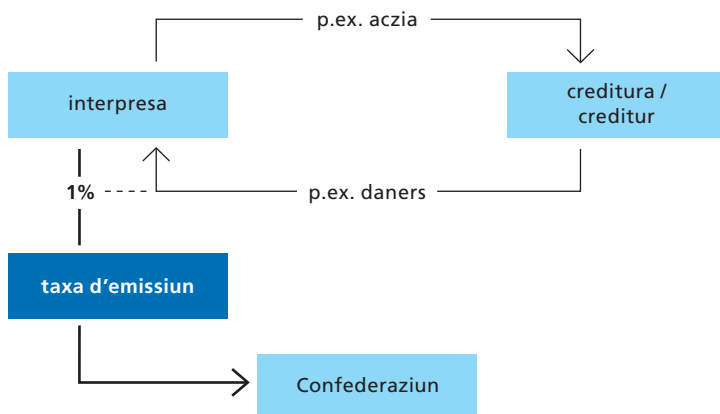
Excepciuns

Tar l'imposiziun da taglia datti excepciuns. Uschia na ston interpresas d'utilitad publica, per exempel societads cooperativas per la construcziun d'abitaziuns che offran abitaziuns favuraivlas, betg pajar la taxa. Er interpresas da transport na pagan nagina taxa d'emissiun, premess ch'ellas survegnian l'agen chapital dal maun public. Sut tschertas cundiziuns vegnan concedidas liberaziuns da la taxa u facilitaziuns er per sanaziuns.

1 La noziun «interpresas» cumpiglia qua societads anonimas, societads acziunaras commanditaras, societads cun responsabladad limitada e cooperativas. La taxa d'emissiun sto vegnir pajada, sch'i vegnan emess dretgs da participaziun, p.ex. aczias, quotas da basa da societads cun responsabladad limitada, quotas da participaziun a societads cooperativas, certificats da giudida e da participaziun da societads u da cooperativas.

Taxa d'emissiun

La taxa sto vegnir pajada, sch'ina interpresa empresta agen chapital.

La taxa d'emissiun importa 1 % da l'agen chapital emprestà. Valair vala in import liber da taglia dad 1 milliun francs.

Svilup da las entradas

Las entradas da la taxa d'emissiun varieschan fermamain; ina tendenza na datti ni vers ensi ni vers engiu. Ils ultims 20 onns è la valur la pli bassa stada 120 milliuns francs (onn 2005), la valur la pli auta 407 milliuns francs (onn 2017). En la media da quests 20 onns han las entradas importà stgars 250 milliuns francs per onn.²

Pitschna derasaziun internaziunala

La taxa d'emissiun n'è strusch derasada sin plaun internaziunal. Ultra da la Svizra e dal Liechtenstein incasseschan mo anc la Grezia e la Spagna ina taglia cumparegliabla en l'Europa.

2 Guardar statistica da taglia da l'Administraziun federala da taglia AFT ([estv.admin.ch](https://www.estv.admin.ch) > Die ESTV > Schweizer Steuerstatistiken > Allgemeine Steuerstatistiken > Fiskaleinnahmen des Bundes).

Tge sa midass?

Consequenzas per interpresas

Il Cussegl federal ed il parlament vulan abolir la taxa d'emissiun. Interpresas ch'emettan per exempel aczias, na stuessan pia pajar nagina taglia pli per l'agen chapital emprestà. Quai distgargia las interpresas: Ellas han damain custs e pon pia investir dapli daners.

Quantas interpresas fissan pertutgadas?

Interpresas che fan emprestar agen chapital na stuessan pajar naginas taxas d'emissiun pli. L'onn 2020 han var 2300 interpresas pajà la taxa d'emissiun. Intginas interpresas han fatg emprestar quel onn pliras giadas agen chapital, uschia ch'igl ha dà passa 2500 transacziuns. 2,2 pertschient da las transacziuns han generà 51,5 pertschient da las entradas fiscalas. Ils 97,8 pertschient da las transacziuns restantas han generà 48,5 pertschient da las entradas fiscalas.³

Interpresas giuvnas creschentas

Interpresas giuvnas che creschan fermamain na pon betg finanziair lur investiziuns tras ils gudogns retegnids. Per quest intent dovran ellas nov agen chapital. Questas interpresas profitassan da l'aboliziun da la taxa d'emissiun, sch'ellas fassessan emprestar dapli che 1 milliun francs agen chapital. La finanziaziun da l'ulteriura creschientscha daventass pia pli favuraivla.

Consequenzas finanziaias per il maun public

Sin basa da las entradas dals ultims 20 onns vegn il minus d'entradas per il maun public stimà a var 250 milliuns francs per onn. Pertutgada è mo la Confederaziun. Per ils chantuns e per las vischnancas na sa mida nagut.

3 Resposta dal Cussegl federal dals 11-08-2021 a l'interpellaziun 21.3922 «Abschaffung der Stempelsteuer, insbesondere der Emissionsabgabe. Ausmass, Wirkung, Profitierende» ([L](#) parlament.ch > Manaschi dals cussegls > Tschertga Curia Vista > 21.3922).

Arguments

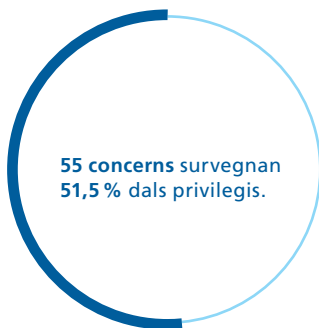
Comité da referendum

Da l'aboliziun parziala da la taxa da bul profitan per gronda part las bancas, las assicuranzas ed ils concerns gronds ch'èn activs sin plaun internaziunal. Las burgaisas ed ils burgais n'han nagut da quai, anzi: Els stuessan stupper la fora en la cassa – cun pajar dapli taglia u cun desister da prestaziuns dal stadi. Cun paucs plets: Profitar, profitan ils fauss, pajar ston ina giada dapli las persunas privatas. Quai n'è betg acceptabel. Perquai NA a quest engion cun la taxa da bul.

Naginas investiziuns supplementaras

I vegn pretendi ch'ina aboliziun parziala da la taxa da bul promovess investiziuns. L'onn 2020 avessan però mo gist 55 concerns gronds survegnì passa 50 % dals novs privilegis cun questa aboliziun. Las interpresas pitschnas e mesaunas (IPM) ch'èn impurtantas per nosa economia n'han nagut da quai.

Tgi profitass?

Funtauna: La calculaziun sa basa sin datas da l'Administraziun federala da taglia, valurs da l'onn 2020

La branscha da finanzas è gia privilegiada

Ils concerns gronds, spezialmain da la branscha da finanzas, vegnan gia oz privilegiads fermamain en cumparegliaziun cun las IPM u cun ils start-ups. Per exempel èn ils servetschs finanziairs da princip liberads da la taglia sin la plivalur. La taxa da bul è uschia ina pitschna cumpensaziun per l'imposiziun generalmain pli bassa dal sector da finanzas. Sch'ella croda er anc davent, na pajan ils concerns da finanzas bainbaud naginas taglias pli en cumparegliaziun cun las IPM.

Il pievel paja il quint

L'engion cun la taxa da bul custa mintga onn circa 250 milliuns francs. Sche las entradas fiscalas mancan, datti mo duas pussaivladads: U ch'insatgi auter staupa la fora en la cassa – numnadamain las persunas privatas cun pajar dapli taglia sin las entradas ubain tras ina taglia sin la plivalur pli auta. U ch'i vegnan stritgadas prestaziuns, per exempel tar las reducziuns da las premias u tar la furmaziun.

Totalmain sa tracti da 2,2 milliardas

L'aboliziun parziala da la taxa da bul è mo ina part da la tactica da dissimulaziun dischonesta da la lobi dals concerns. Ulteriurs privilegis per concerns gronds èn gia en preparaziun. Custs annuals: passa 2 milliardas francs. Las burgaisas ed ils burgais stuessan surpigliar er quests custs. L'aboliziun nunponderada da la taxa da bul sto vegnir refusada.

Recumandaziun dal comité da referendum

Perquai recumonda il comité da referendum:

Na

 [stempelsteuer-bschiss.ch](https://www.stempelsteuer-bschiss.ch)

Arguments

Cussegl federal e parlament

La taxa d'emissiun engrevgescha persunas innovativas che fundeschan u engrondeschan ina interpresa. L'aboliziun da questa taxa ha effects positivs per l'entira economia e per l'attractivada da la plazza economica. Ella generescha creschientscha e stgaffescha plazzas da lavur. Il Cussegl federal ed il parlament sustegnan il project particularmain per ils suandants motivs:

Stgaffir e segirar plazzas da lavur

Pervia da la taxa d'emissiun daventan las investiziuns pli charas. Uschia indeblescha la taxa d'emissiun l'economia e l'attractivada da la Svizra sco plazza economica. L'aboliziun da questa taglia rinforza la creschientscha economica; ella generescha entradas, segirescha e stgaffescha plazzas da lavur. Il minus d'entras è supportabel per la Confederaziun e dastgass vegnir cumpensà cun il temp tras ils impuls da creschientscha.

Evitar grevazzas a temps betg adattads

La taxa d'emissiun engrevgescha l'economia il pli fitg gist en temps da crisa. Durant ina recessiun sto ina part da las interpresas far emprestar nov agen chapital per survivor. En Svizra èn las entradas da la taxa d'emissiun stadas spezialmain autas durant la crisa da dotcom 2001 e durant la crisa finanziaia 2008/2009. Las interpresas han dentant stui pajar taxas d'emissiun fitg autas gist lura, cur che la situaziun economica era difficila. Tras l'aboliziun da la taxa scroda quest effect nuschaivel.

Sbassar la ristga da debits

Las investiziuns finanziadas tras agen chapital (p.ex. cun accias) daventan pli charas pervia da la taxa d'emissiun. En cas d'ina finanziaziun estra (p.ex. cun credits) na ston las interpresas dentant betg pajar ina tala taxa. Perquai han ellas in impuls da sa finanziair cun agid da credits. Uschia fan las interpresas daplì debits. Gronds debits cuntregnan dentant ristgas per l'economia publica. Tras l'aboliziun da la taxa vegnan quellas reducidas.

Betg dischavanta- giar interpresas giuvnas

Interpresas che lavuran gia daditg cun success pon financiar lur investiziuns cun ils gudogns retegnids. Interpresas pli giuvnas fan percenter per il solit anc memia pauc gudogn per pudair financiar las investiziuns necessarias. Perquai ch'ellas èn dependentas da nov agen chapital, han ellas in dischavantatg. Quel scroda tras l'aboliziun da la taxa.

La taxa d'emissiun è malgista

La taxa engrevgescha las interpresas, independentamain dal fatg, sche lur investiziuns èn rentablas u betg. Cuntrari a la taglia sin las entradas na resguarda ella plinavant betg la capaciad economica da las finanziadras e dals finanziaders. Quai è malgist.

Cumpensar novas reglas internaziu- nalas

La OECD pudess decider proximamain d'introducir per interpresas ina taglia minimala che vala sin plaun internaziunal. Alura perdess la Svizra l'avantatg economic da taglias bassas sin il gudogn. L'aboliziun da la taxa d'emissiun pudess mitigiar in pau questa perdita.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motifs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la midada da la Lescha federala davart las taxas da bul.

Gea

 admin.ch/taxas-da-bul

Text da votaziun

Lescha federala davart las taxas da bul (LTB) Midada dals 18 da zercladur 2021

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sunter avair gi' invista dal rapport da la Cumissiun per economia e taxas dal Cussegl
naziunal dals 12 da november 2012¹
e da la posiziun dal Cussegl federal dals 23 da schaner 2013²,
concluda:

I

La Lescha federala dals 27 da zercladur 1973³ davart las taxas da bul vegn midada
sco suonda:

Art. 1 al. 1 lit. a

Abolì

Chapitel 1 (art. 5–12)

Abolì

Art. 28 al. 1

¹ Sche l'import decisiv per la calculaziun da la taxa è inditgà en ina valuta estra, sto
el vegnir convertì en francs svizzers il mument che la pretensiun da la taxa nascha
(art. 15 e 23).

Art. 29 emprima frasa

Sin ils imports da la taxa che n'èn betg anc pajads suenter la scadenza dals termins
tenor ils artitgels 20 e 26, è debità, senza admoniziun, in tschains da retard. ...

Art. 30 al. 1

¹ La pretensiun da la taxa surannescha 5 onns suenter la scadenza da l'onn chalen-
dar, en il qual ella è naschida (art. 15 e 23).

¹ BBI 2013 1089

² BBI 2013 1107

³ SR 641.10

Art. 34 al. 2

² Cur che la taxa sto vegnir pajada (art. 20 e 26), sto la persuna ch'è obligada da pagar la taxa inoltrar, senza vegnir intimada, il rendaquint prescrit ed ils mussaments a l'Administraziun federala da taglia e pagar a medem temp la taxa.

Art. 36

Aboli

II

Coordinaziun cun la midada dals 19 da zercladur 2020 dal Dretg d'obligaziuns (dretg d'acziun)

Independentmain dal fatg, sche questa midada da la Lescha federala dals 27 da zercladur 1973⁴ davart las taxas da bul u la midada da questa lescha en il rom da la midada dals 19 da zercladur 2020⁵ dal Dretg d'obligaziuns⁶ (aggiunta cifra 6) entra en vigur sco emprim, survegnan las suandantas disposiziuns – cun l'entrada en vigur da la lescha ch'entra en vigur pli tard sco er en cas ch'ellas entran en vigur il medem mument – il suandant text:

Art. 7 al. 1 lit. f

Senza object u aboli

Art. 9 al. 3

Senza object u aboli

III

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

⁴ SR 641.10

⁵ AS 2020 4005

⁶ SR 220

Detagls**Lescha federala davart in
pachet da mesiras a favur
da las medias**

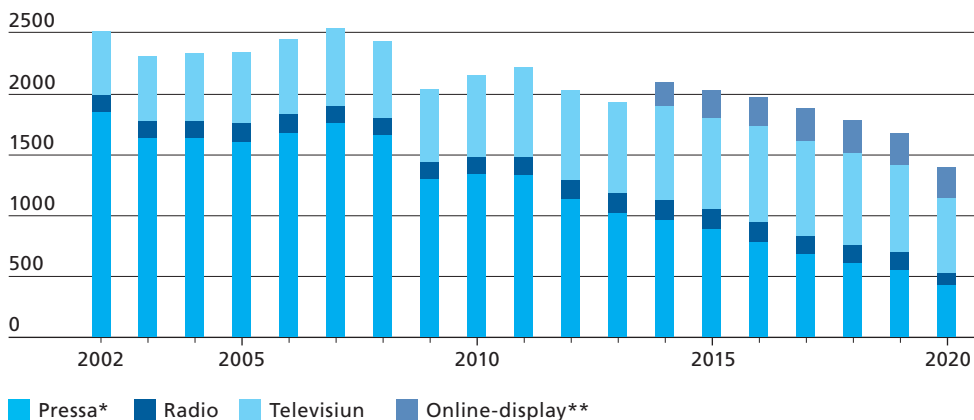
Arguments dal comité da referendum	→	52
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	54
Text da votaziun	→	56

Situaziun da partenza

Las medias svizras èn sut squitsch. Adina dapli daners da reclama van a las grondas plattafurmas d'internet internaziunalas. Dapi l'onn 2003 èn svanidas passa 70 gasettas.¹ Quai indeblescha la rapportaziun davart ils eveniments locals. Per che la populaziun sappia, tge che capita en sia regiun ed en Svizra, dovri gasettas, radios locals, televisiuns regiunalas e medias online che rapportan en chaussa. Perquai vulan il Cussegl federal ed il parlament rinforzar las medias localas e regiunalas.

Entradas da las medias svizras tras reclama

Imports en milliuns francs

* Pressa quotidiana, pressa regiunala emnila e da dumengia, excl. pressa dal public, pressa da finanzas, pressa d'economia, pressa speziala e pressa spezialisada

** La Fundaziun statistica svizra da la reclama registrescha pir dapi l'onn 2014 atgnas cifras davart la svieuta netta da reclama online.

Funtauna: preschentaziun sin basa da las datas da la Fundaziun statistica svizra da la reclama 2003–2021

Distribuziun da gasettas

La Confederaziun sustegna gia oz la distribuziun da gasettas abunadas cun surpigliar ina part dals custs da transport. Uschia vegnan distgargiadas las chasas edituras, ed ellas pon investir dapli daners en la lavur redacziunala. Profitar da quai profitan per exempel la Thurgauer Zeitung, la Berner Zeitung, La Liberté, Le Temps, La Regione, Il Corriere del Ticino e La Quotidiana. Quests sustegnns finanziaus vegnan ussa

extendids. En l'avegnir pon vegnir sustegnidas er gasettas cun ediziuns pli grondas.² Per cofinanziar la distribuziun stattan a disposiziun da nov 50 empè da 30 milliuns francs per onn.

Distribuziun matutina e da dumengia

Tgi che ha abunà ina gassetta, la legia gugent baud la damaun. Perquai vegn da nov sustegnida er la distribuziun matutina da gasettas abunadas. Profitar da quai pudessan las gasettas durant l'emna ed er las gasettas da la dumengia.³ Per quest intent èn previs tut en tut 40 milliuns francs per onn.

Revistas d'uniuns e da federaziuns

Bleras uniuns, federaziuns e partidas infurmeschan lur commembras, lur fautors e lur donaturas cun atgnas publicaziuns. La distribuziun da var 950 publicaziuns da tal gener profitescha gia oz da sustegns finansials. Talas publicaziuns èn per exempel la BauernZeitung, Agri, die Gewerbezeitung, ils magazins da l'Agid svizzer per la muntogna, dal TCS e dal WWF, ma er publicaziuns da las Baselgias, d'ovras d'agid sco er d'uniuns da sport e da cultura. Da nov vegnan quests sustegns auzads da 20 milliuns a 30 milliuns francs per onn.

Medias online

Adina dapli personas legian lur gassetta al tablet u al telefonin u s'infurmeschan sur medias che pon vegnir legidas mo en l'internet. Il project tegna quint da quest svilup e sustegna perquai er medias online che rapportan dals eveniments en Svizra. Cun ina summa da 30 milliuns francs per onn vul il parlament garantir che la populaziun possia s'infurmar en l'internet en tut las regions da la Svizra ed en tut las linguas naziunalas davart ils temas politics, economics e socials da noss pajais. Purschidas gratuitas na vegnan betg promovidas. In sustegn survegnan mo medias che vegnan cofinanzadas da lur lecturas e lecturs.

2 Tar las gasettas cun ediziuns pli grondas tutgan p.ex. 24 Heures, la Luzerner Zeitung, la Neue Zürcher Zeitung, il Blick ed il Tages-Anzeiger (funtauna: RSMR SA – Retschertgas e studis da las medias da reclama).

3 Tar las gasettas che cumparan la dumengia tutgan p.ex. la Sonntags-Zeitung, il Sonntags-Blick, Le Matin Dimanche e la NZZ am Sonntag.

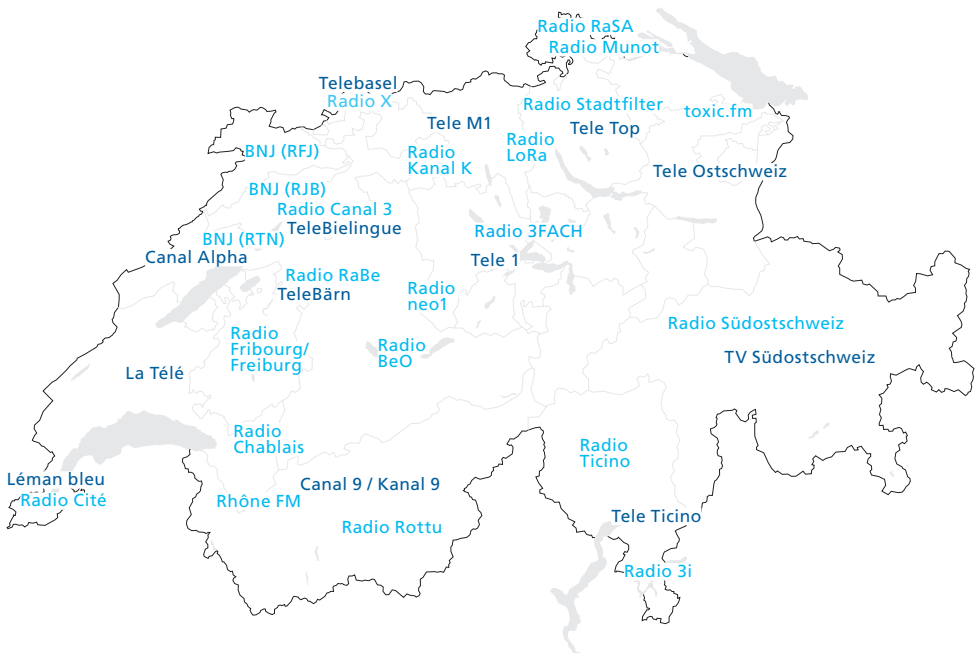
Medias pitschnas e mesaunas

Il project prevesa avantatgs pli gronds per las gasettas e per las medias online pitschnas e mesaunas. Uschia vegn rinforzada la rapportaziun en las citads pli pitschnas ed en las regions ruralas.

Radios locals e televisiuns regionalas

Radios locals privats e televisiuns regionalas rapportan di per di da la politica, da l'economia, da la societad e dal sport al lieu. Per quest servetsch public vegnan els indemnissads dapi ils onns 1990. Cun il pachet da mesiras po il sustegn vegnir augmentà per maximalmain 28 milliuns francs per onn.

Televisiuns regionalas e radios locals cun sustegn

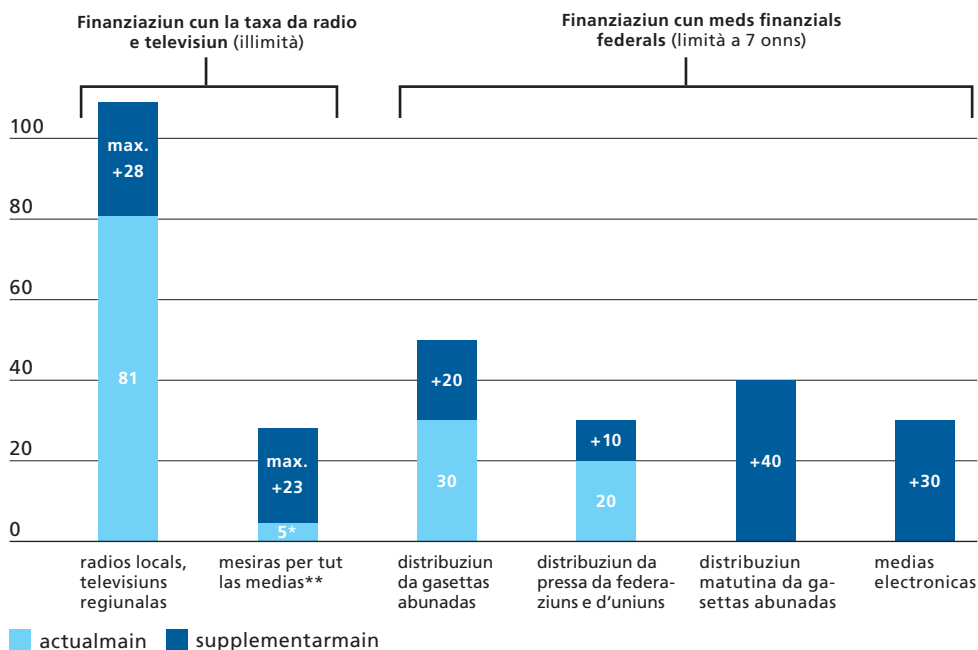
- Staziuns da televisiun regionalas che survegnan daners da la taxa da radio e televisiun
- Radios locals che survegnan daners da la taxa da radio e televisiun

Mesiras per tut las medias

Il project cuntegna differentas mesiras che portan en general avantatgs per las medias. Latiers tutga en spezial il sustegn d'agenturas da novitads. Quellas preparan infurmazions da tut la Svizra per las autras medias. Cun il project vegnan plinavant rinforzadas la scolaziun e la furmaziun supplementara da las schurnalistas e dals schurnalists. Tut en tut èn previs maximalmain 23 milliuns francs supplementars.

Sustegn a favur da las medias

Tut ils imports en milliuns francs per onn

* 4 miu. ord la taxa + 1 miu. ord meds finanzials federals

** Scolaziun e furmaziun supplementara, autoregulaziun da la branscha, agenturas da novitads, infrastructuras digitalas

Funtauina: Uffizi federal da communicaziun UFCOM

Finanziaziun e durada limitada

Il pachet da mesiras vegn finanzià cun las entradas da la taxa existenta da radio e televisiun e sur las finanzas federalas. Taxas novas n'èn betg necessarias (guardar grafica).⁴ Il sustegn finanziàl per la distribuziun da gasettas sco er ils meds finanziàls per las medias online èn da durada limitada e scrodan suenter 7 onns.

Indipendenza da las medias

Ils criteris da promoziun èn concepids uschia, che las autoritads na pon betg influenzer ils cuntegns dals artitgels u da las emissiuns. Duas cundiziuns èn per exempel che las medias rapportian davart ina vasta paletta da temas e fettschian ina clera separaziun tranter la part redacziunala e la reclama. Las collavuraturas ed ils collavuratur da las medias pon rapportar er vinavant en moda independenta e critica.

Tge capita en cas d'in NA?

En cas d'in NA na survegnan las medias svizras nagin ulteriur sustegn. Uschia crescha il privel che ulteriuras gasettas svaneschian e che las televisiuns regiunalas ed ils radios locals vegnian indeblids.

4 Tras l'introducziun dal nov sistem da taxas per il 01-01-2019 è la taxa da radio e televisiun vegnida sbassada a 365 francs per chasada e per onn. Per il 01-01-2021 ha ella pudì vegnir reducida anc vinavant a 335 francs. Cunzunt perquai ch'il dumber da chasadas crescha, resultan dapli entradas che supponi oriundamain. Perquai na sto la taxa betg vegnir auzada per financiar las novas mesiras.

Arguments

Comité da referendum

La finanziaziun publica da las medias privatas è nunne-cessaria e fa donn. Daners da taglia vegnan sfarlattads, la democrazia è periclitada e la fiera vegn defurmada. Las chasas edituras bain situadas ed il concerns ritgs sco la Gruppa Tages Anzeiger, Ringier, CH Media u Hersant Média profitan. I sto vegnir impedì ch'ellas possian prender daners or da la bursa dals pajataglias. Tras las subvenziuns impertinentas da milliardas daventan las medias dependentas da la politica. Uschia perdan ellas lur credibladad e lur funcziun sco quarta pussanza dal stadi.

Nagins daners da taglia per chasas edituras ritgas

Las chasas edituras na dovran naginas subvenziuns. Schizunt durant l'onn da corona 2020 han ils quatter concerns da medias gronds gudagnà ca. 300 miu. francs. Els profitassan il pli fitg da las novas subvenziuns. Er las chasas edituras pitschnas stattan bain. Gia oz survegnan las chasas da medias privatas 81 miu. francs per onn per lur staziuns da radio e da televisiun. Grazia a la taglia sin la plivalur reducida spargnan ellas anc ina giada ca. 130 miu. francs. Ensemen cun las subvenziuns previsas da 178 miu. custan las medias privatas var 400 miu. per onn als pajataglias – durant ils proxims 7 onns var 3 milliardas!

Il stadi vul controllar las medias

Ina democrazia vitala dovra medias independentas. Sco quarta pussanza dal stadi ston ellas guardar cun in egl critic sin la politica e sin l'administraziun. La Lescha davart las subvenziuns a las medias metta quai sutsura: Betg pli las medias na controllan il stadi, mabain il stadi vul controllar las medias. Quai è tissi per nossa democrazia.

Discriminant e betg social

La Cumissiun federala da concorrenza valitescha il «pachet da mesiras a favur da las medias» sco pachet «ineffizient» che «sfalsifitgescha la concorrenza». Plinavant èn medias gratuitas stampadas ed online exclusas arbitrarmain da las subvenziuns. Uschia cementscha il stadi monopols da medias nuschaivels ed impedescha novas medias innovativas. A medem temp escluda el vastas parts da la populaziun da la furmaziun da l'opiniun politica. Pertutgadas èn personas cun gudogn mesaun e giuvens che na pon betg sa prestar in char abunament da medias. La nova lescha è discriminanta e betg sociala.

Anticonstituzional

Betg per nagut na recumonda la Cumissiun da concurrenza da «stritgar dal tuttafatg» las subvenziuns, er perquai ch'ellas èn «anticonstituzionalas». L'art. 93 da la Constituziun federala permetta mo la promoziun da radio e da televisiun. Las novas subvenziuns directas violeschan la Constituziun.

Na a medias cumpradas

La democrazia directa da la Svizra ha basegn da medias independentas. Dentant: Sch'il stadi pavla las medias, daventan ellas medias publicas. Il proverb di: «Il paun dal patrun fa chantar sia chanzun.» Nossa libertad d'opiniun na dastga betg vegnir vendida!

Recumandaziun dal comité da referendum

Perquai recumonda il comité da referendum:

Na

 [medien-massnahmenpaket-nein.ch](https://www.medien-massnahmenpaket-nein.ch)

Arguments

Cussegl federal e parlament

Nossa populaziun s'infurmescha sur las medias davart ils eveniments en Svizra ed en l'atgna regiun. Quai è impurtant per la coesiun sociala ed er per nossa democrazia directa. Bleras medias èn dentant en ina situaziun finanziaria difficila. Senza sustegn exista il privel che ulteriuras gasettas svaneschian – radios locals, televisiuns regionalas sco er medias svizras online vegnan pli e pli fitg sut squitsch. Il Cussegl federal ed il parlament sustegnan il project particularmain per ils suandants motivs:

Las medias regionalas vegnan rinforzadas

Las gasettas, las staziuns privatas da radio e televisiun sco er las medias online stgaffeschian in'attaschadadad a la regiun. Il project procura che las medias stettian a disposiziun er en l'avegnir a tut las parts da la Svizra ed a tut las regiuns linguisticas. La populaziun da tut la Svizra profitescha uschia d'ina rapportaziun cun ina gronda varietad.

Medias pli pitschnas vegnan sustegnidas

En spezial medias pitschnas e mesaunas rapportan davart quai che capita en las vischnancas ed en las regiuns. Ellas tractan la politica, l'economia, la cultura, la societad ed il sport. Per la populaziun, per bleras uniuns e per noss spiert da cuminanza è quai impurtant. Perquai vegnan gasettas pitschnas e mesaunas sco er medias online sustegnidas spezialmain tras il project.

Il declin da las gasettas vegn impedi

Senza il project exista il privel che ulteriuras gasettas quotidianas ed emnilas svaneschian senza cumpensaziun. Ils radios locals vegnan sut squitsch. Da quai patescha la convivenza sociala en las regiuns. Pervia da quai dovri il project.

L'entira populaziun profitescha

La populaziun s'infurmescha en differenta moda e maniera. Il project tegna quint da quest fatg: Profitar profita, tgi che legia la gasetta, ma er tgi che s'infurmescha en l'internet, taidla radio u guarda televisiun. Il project rinforza pia la purschida per l'entira populaziun.

La democrazia directa vegn protegida

Nossa democrazia directa dovra las medias. Ellas furneschon fatgs e guardan sin la detta da las acturas e dals acturs politics e socials. Sch'ina regiun n'ha pli nagina gasetta u nagin radio, mancan infurmaziuns impurtantas a la populaziun, e questa controlla daventa pli flaivla. Il project impedescha quai – e rinforza nossa democrazia.

L'indipendenza resta garantida

Il project cuntinuescha cun la politica da medias cumprovada. Las gasettas, las staziuns privatas da radio e televisiun sco er las medias online pon rapportar davart tut sco fin ussa. Las autoritads na pon betg influenzer ils cuntengns dals artitgels e da las emissiuns. L'indipendenza da las medias resta mantegnida. Ella vegn garantida vinavant tras la Constituziun federala.

Medias empè da plattafurmas d'internet

Las grondas plattafurmas d'internet internaziunalas han adina dapli influenza sin la furmaziun da l'opiniun. Ellas na rapportan dentant betg davart quai che capita en las regions. Ed ellas na ston respectar nagins standards schurnalistics. Tant pli impurtantas èn las medias localas e regiunalas. Tras il project vegnan ellas rinforzadas.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motifs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la Lescha federala dals 18 da zercladur 2021 davart in pachet da mesiras a favur da las medias.

Gea

 admin.ch/mesiras-medias

Text da votaziun

Lescha federala davart in pachet da mesiras a favur da las medias dals 18 da zercladur 2021

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 29 d'avrigl 2020¹,
concluda:

I

Ils decrets qua sutvart vegnan midads sco suonda:

1. Lescha da posta dals 17 da december 2010²

Art. 2 lit. a^{bis}

En questa lescha signifitgan:

a^{bis}. distribuziun matutina: la distribuziun da:

1. gasettas quotidianas ed emnilas ils lavurdis fin il pli tard las 6.30,
2. gasettas da la dumengia la dumengia fin il pli tard las 7.30;

Art. 16 al. 4 lit. a, 4bis-7

⁴ Reducziuns dal pretsch vegnan concedidas per la distribuziun da:

- a. gasettas e revistas abunadas che cumparan almain mintga 2 emnas;

^{4bis} Las reducziuns tenor l'alinea 4 litera a vegnan calculadas sin basa da l'ediziun. Il Cussegl federal prevesa che pli gronda che l'ediziun è, e pli pitschnas che las reducziuns èn.

⁵ Il Cussegl federal po prevair ulteriurs criteris per conceder las reducziuns; tals pon esser en spezial il territori da distribuziun, la frequenza da l'ediziun, la part redacziunala u il scumond d'ina reclama predominanta per products e per servetschs.

⁶ Las reducziuns ston vegnir approvadas dal Cussegl federal.

⁷ Per conceder las reducziuns paja la Confederaziun las suandantas contribuziuns annualas:

- a. 50 milliuns francs per las gasettas e per las revistas abunadas tenor l'alinea 4 litera a;
- b. 30 milliuns francs per la pressa da commembranzas e da fundaziuns.

¹ BBI 2020 4485

² SR 783.0

Titel da classificaziun avant l'art. 19a

3a. part: Reducziuns per la distribuziun matutina

Art. 19a Reducziuns per la distribuziun matutina da gasettas quotidianas, emnilas e da la dumengia abunadas

¹ Reducziuns vegnan concedidas per la distribuziun matutina da gasettas quotidianas, emnilas e da la dumengia abunadas tras organisaziuns da distribuziun matutina registradas (art. 19b al. 1).

² Las reducziuns per la distribuziun matutina vegnan calculadas sin basa da l'ediziun. Il Cussegl federal prevesa che pli gronda che l'ediziun è, e pli pitschnas che las reducziuns per la distribuziun matutina èn.

³ Il Cussegl federal fixescha ils criteris per conceder las reducziuns per la distribuziun matutina; tals pon esser en spezial il territori da distribuziun, la frequenza da l'ediziun, la part redacziunala u il scumond d'ina reclama predominanta per products e per servetschs.

⁴ Las reducziuns per la distribuziun matutina ston vegnir approvadas dal Cussegl federal.

⁵ Per conceder las reducziuns per la distribuziun matutina paja la Confederaziun ina contribuziun annuala da 40 milliuns francs.

Art. 19b Registraziun d'organisaziuns da distribuziun matutina

¹ Organisaziuns che distribueschan gasettas a bun'ura cun agid d'ina reducziun per la distribuziun matutina (organisaziuns da distribuziun matutina) ston sa registrar tar in'autorità federala designada dal Cussegl federal.

² Per quest intent ston ellas ademplir en spezial las suandantas pretensiuns:

- a. avair la sedia, il domicil u ina filiala en Svizra;
- b. separar d'autras activitads – en la contabilitad – la distribuziun matutina da gasettas, per la quala vegn concedida ina reducziun;
- c. betg duvrar ils retgavs da la distribuziun matutina da gasettas, per la quala vegn concedida ina reducziun, per reducir ils custs d'autras activitads (scumond dal subvenziunament traversal);
- d. procurar che las cundiziuns da lavur usitadas en la branscha vegnian observadas;
- e. manar tractativas cun las associaziuns dal personal davart in contract collectiv da lavur.

Art. 19c Procedura

Il Cussegl federal regla la procedura per calcular e per pajar las reducziuns per la distribuziun matutina.

2. Lescha federala dals 24 da mars 2006³ davart radio e televisiun

Art. 1 titel, al. 1 ed 1bis

Object e champ d'applicaziun

¹ Questa lescha regla:

- a. l'emissiun, la preparaziun, la transmissiun e la recepziun da programs da radio e televisiun;
- b. las mesiras da promoziun a favur da tut las medias electronicas.

^{1bis} Tant enavant che questa lescha na prevesa nagut auter, sa drizza la transmissiun da programs cun agid da la tecnica da telecommunicaziun tenor la Lescha da telecommunicaziun dals 30 d'avrigl 1997⁴ (LTC).

Art. 40 al. 1 part introductiva

¹ Las parts da la taxa per emetturs cun dretg d'ina part da la taxa tenor l'artitgel 68a alineia 1 litera b importan 6 fin 8 pertschient dal retgav da la taxa da radio e televisiun. Il Cussegl federal determinescha:

Art. 44 al. 3

Aboli

Art. 68a al. 1 lit. h

¹ Il Cussegl federal fixescha l'autezza da la taxa da chasadas e da la taxa d'interpretas. Decisiv è il basegn per:

- h. las mesiras da promoziun a favur da tut las medias electronicas (art. 76–76d).

Art. 70 al. 2bis e 4 segunda frasa

^{2bis} Interpresas e posts da servetsch autonoms da communitads pon s'unir per pajar la taxa d'interpresas, premess che las cundiziuns tenor l'artitgel 12 alineas 1 e 2 u 13 LTPV sajan ademplidas.

⁴ ... Sin dumonda po el [il Cussegl federal] prevair che la taxa vegnia restituida ad interpresas che han fatg ina svieuta annuala da main che in milliun francs e che han realisà mo in pitschen gudogn u fatg ina perdita.

³ SR 784.40

⁴ SR 784.10

Titel da classificaziun avant l'art. 76

3. chapitel: Mesiras da promoziun a favor da tut las medias electronicas

Art. 76 Scolaziun e furmaziun supplementara

Sin dumonda po il UFCOM sustegnair finanzialmain instituziuns che porschan duraivlamain scolaziuns e furmaziuns supplementaras praticas a collavuraturs che lavuran en las redacziuns da las medias electronicas, en spezial scolaziuns da basa e furmaziuns supplementaras en il schurnalissem d'infurmaziun. Ils diploms ed ils certificats da questas instituziuns ston esser renconuschids da la bransch.

Inserir ils art. 76a–76d avant il titel da classificaziun dal 4. chapitel

Art. 76a Autoregulaziun da la bransch

Sin dumonda po il UFCOM sustegnair finanzialmain organisaziuns renconuschidas en la bransch che sviluppan reglas per la pratica schurnalistica u che surveglian che questas reglas vegnian observadas.

Art. 76b Prestaziuns d'agenturas

¹ Sin dumonda po il UFCOM sustegnair finanzialmain agenturas da novitads ed agenturas per cuntegns audiovisuals d'impurtanza naziunala, sche quellas garante-schan ina purschida equivalenta en tudestg, en franzos ed en talian.

² Il basegn finanziel sto vegnir motivà.

³ Durant ch'il UFCOM conceda ses sustegn finanziel, èsi scumandà da distribuir dividendas.

⁴ La SSR po collavurar cun agenturas da novitads u sa participar a talas.

Art. 76c Infrastructuras digitalas

¹ Il UFCOM po sustegnair finanzialmain il svilup e – durant in temp limità – la gestiun d'infrastructuras digitalas innovativas en il sectur da las medias electronicas.

² Las contribuziuns da promoziun vegnan pajadas a las gestiunarias d'infrastructuras digitalas sin dumonda, sche l'infrastructura ademplescha las suandantas premissas:

- a. ella pussibilitescha u optimescha l'acquisiziun, la producziun u la derasaziun da purschidas publicisticas u facilitescha las pussaivladads da chattar questas purschidas;
- b. ella contribuescha a la diversitad publicistica.

³ Sch'ils meds finansials disponibels na bastan betg per approvar tut las dumondas, vegn dada la prioritad a quellas infrastructuras che stattan a disposiziun a tut las medias electronicas ed a lur collavuraturs sut cundiziuns adequatas e betg discriminantas.

§*Art. 76d* Disposiziuns cuminaivlas

¹ Las contribuziuns da promoziun tenor ils artitgels 76–76c vegnan calculadas tenor ils custs imputabels da las activitads promovidas. Il Cussegl federal fixescha la quota maximala dals custs imputabels che dastgan vegnir cuvrids tras las contribuziuns da promoziun. Questa quota importa maximalmain 80 pertschient.

² Il Cussegl federal regla l'imputabladad dals custs sco er ils mussaments che ston vegnir furnids per quest intent uschia, ch'i vegnan resguardadas mo prestaziuns a favur da medias electronicas.

³ El concretisescha las premissas per pajar las contribuziuns.

⁴ Las contribuziuns per la promoziun da las medias electronicas vegnan finanziadas tras il retgav da la taxa da radio e televisiun (art. 68a). La quota importa maximalmain 2 pertschient da l'entir retgav da la taxa.

II

La Lescha federala davart la promoziun da las medias online vegn approvada en la versiun tenor l'agiunta.

III

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

³ La valaivladad dals artitgels 2 litera a^{bis} e 19a–19c da la Lescha da posta dals 17 da december 2010⁵ (cifra I cifra 1) è limitada a 7 onns.

⁴ Il Cussegl federal abolescha l'artitgel 16 alineas 4–7 da la Lescha da posta 7 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

⁵ La valaivladad da la lescha federala en l'agiunta è limitada a 7 onns.

*Agiunta
(cifra II)*

Lescha federala davart la promoziun da las medias online (LPMO)

dals 18 da zercladur 2021

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 93 alinea 1 da la Constituziun federala⁶,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 29 d'avrigl 2020⁷,
concluda:

Art. 1 Dretg da survegnir contribuziuns

¹ En il rom dals meds finansials disponibels paja l'Uffizi federal da communicaziun (UFCOM) contribuziuns per sustegnair purschidas da medias ch'èn disponiblas en furma electronica sin dumonda (purschidas da medias online).

² Sin dumonda paja el las contribuziuns ad organisaziuns ed a collavuratur da las medias, sche lur purschida da medias online ademplescha las suandantas premissas:

- a. tras las cuntraprestaziuns voluntaras u obligatorias per l'utilisaziun da la purschida vegn realisada ina tscherta svieuta minimala netta; il Cussegl federal fixescha la svieuta minimala netta per mintga regiun linguistica;
- b. la purschida sa drizza principalmain ad in public svizzer;
- c. la part redacziunala da la purschida vegn actualisada cuntinuadamain;
- d. la part redacziunala da la purschida è separada cleramain da la reclama;
- e. la part redacziunala da la purschida cuntogna en emprima lingia infurmaziuns davart connexs politics, economics e socials;
- f. la purschida consista principalmain da cuntegns che n'èn betg gia vegnids sustegnids cun ina part da la taxa tenor la Lescha federala dals 24 da mars 2006⁸ davart radio e televisiun; ils cuntegns ch'èn gia vegnids sustegnids cun ina part da la taxa ston ultra da quai medemamain star a disposiziun libramain al public;

⁶ SR 101

⁷ BBl 2020 4485

⁸ SR 784.40

§

- g. l'organisaziun u il collavuratur da las medias responsabel per la purschida declera da lavurar tenor las reglas per la pratica schurnalistica ch'èn renconuschidas en la bransch;
 - h. l'impressum da la purschida è simpel da chattar;
 - i. la purschida vegn purtada d'ina instituziun privata;
 - j. ina part adequata da la purschida vegn preparada ed adattada per personas cun impediments dals senns;
 - k. l'organisaziun u il collavuratur da las medias procura che sia purschida na pericliteschia betg il svilup corporal, spiertal-psichic, moral u social da las personas minorennas.

³ Il Cussegl federal precisascha las premissas tenor l'alinea 2 literas c, e, h, j e k.

⁴ El regla, tge pretensiuns che las dumondas ston ademplir. En spezial fixescha el, tge indicaziuns che ston vegnir fatgas e tge mussaments che ston vegnir inoltrads. El po prevar che las dumondas stoppian vegnir inoltradas en furma electronica.

⁵ Las medias online che sa preschantan da nov sin il martgà, han il dretg da contribuziuns durant il segund, il terz ed il quart onn da gestiun, sch'ellas realiseschan:

- a. il segund onn da gestiun almain in quart da la svieuta minimala netta tenor l'alinea 2 litera a;
- b. il terz onn da gestiun almain dus quarts da la svieuta minimala netta tenor l'alinea 2 litera a; e
- c. il quart onn da gestiun almain trais quarts da la svieuta minimala netta tenor l'alinea 2 litera a.

Art. 2 Calculaziun

¹ La contribuziun vegn calculada sin basa da la svieuta netta che vegn realisada tras las cuntraprestaziuns voluntaras u obligatorias per l'utilisaziun da la purschida da medias online.

² Il Cussegl federal fixescha l'autezza da la contribuziun sco part da la svieuta imputabla; questa part importa maximalmain 60 pertschient. En quest connex resguarda il Cussegl federal la grondezza e la structura dal martgà en la regiun linguistica respectiva.

³ El prevesa che pli gronda che la svieuta è, e pli pitschna che la part è.

⁴ El regla l'imputabladad da la svieuta uschia, ch'i vegnan resguardads mo ils retgavs ch'èn d'attribuir a la purschida da medias online.

⁵ Sch'ils meds finansials disponibels na bastan betg per approvar tut las dumondas che adempleschan las premissas tenor l'artitgel 1 alinea 2, vegnan reducidas tut las contribuziuns da l'onn respectiv en la medema proporziun.

Art. 3 Pliras purschidas da medias dal medem purtader

¹ Per contribuziuns a pliras purschidas da medias dal medem purtader en la medema regiun linguistica sto vegnir inoltrada ina suletta dumonda.

² Las svieutas vegnan quintadas ensemen.

Art. 4 Finanziaziun

Per finanziair las contribuziuns da promoziun stattan a disposiziun mintga onn 30 milliuns francs or dals meds finansials federals generals.

Art. 5 Evaluaziun

¹ Il Cussegl federal examinescha la rentabilitad e l'efficacitad da questa lescha areguard la diversitad da purschidas da medias online, per las qualas vegn pajada ina cuntraprestaziun.

² El instradescha l'examinaziun 4 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

³ El suttametta in rapport cun propostas per l'ulteriur proceder a l'Assamblea federala.

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan da votar ils 13 da favrer 2022 sco suonda:

Na

Iniziativa dal pievel «Gea al scumond da far experiments cun animals e cun umans – Gea a metodas da perscrutaziun che favurisechan la segirezza ed il progress»

Na

Iniziativa dal pievel «Gea a la protecziun dals uffants e dals giuvenils cunter la reclama da tubac (Uffants e giuvenils senza reclama da tubac)»

Gea

Midada da la Lescha federala davart las taxas da bul

Gea

Lescha federala davart in pachet da mesiras a favur da las medias

